

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТНО ПОДРУЧЈЕ: ГОВОР, ИЗРАЖАВАЊЕ И СТВАРАЊЕ

(5 сати седмично, 180 сати годишње)

ГЛОБАЛНИ ЦИЉ

Цјеловит развој свих потенцијала дјетета до личног максимума, уважавајући индивидуалност и урођене склоности у сваком од аспеката развоја (интелектуалном, социјално-емоционалном и физичком развоју, развоју говора, изражавања, стварања и комуникацијских способности), поштујући притом, актуелни ниво и темпо напредовања који је дијете већ достигло.

Оријентисати се на усавршавање свих домета у зони ближег развоја, кроз непосредно искуство, игру и игролике активности, стваралаштво, учење, активно и интерактивно учешће и подршку, у пријатној социјално-емоционалној атмосфери.

Посебни циљеви:

- оспособљавање за усмено и писмено изражавање краћим потпуним реченицама;
- примјењивање основних норми из културе говорне комуникације, мирно и јасно разговарање, без мазног говора поштујући саговорника;
- оспособљавање да разликује глас, слово, ријеч и реченицу;
- навикавање на правилно писање реченица, имена и презимена људи;
- оспособљавање да доживљава и интерпретира књижевно дјело у складу са индивидуалним способностима;
- развијање интересовања и позитивних емоционалних односа према језику и дјелима из књижевности;
- развијање и његовање читалачких вјештина;
- усвајање читалачких навика и љубави према писаним дјелима;
- познавање штампаних слова првог писма и оспособљавање за читање у складу са индивидуалним способностима;
- развијање интересовања и позитивних емоционалних односа према језику и дјелима из књижевности;
- примјењивање линије као једноставаног облика;
- развијање слободног и маштовитог односа према интензитету боје и овладавање техничким умијећима покривања површине;
- развијање основног осјећаја за облик у простору, омогућавање стицања техничких искустава и спретности прстију;
- развијање интересовања и вјештине обликовања употребних предмета једноставнијег карактера;
- развијање сарадничких односа и тимског рада;
- његовање уредности, истрајности и рационалног коришћења материјала.

Садржаји програма предметног подручја: ГОВОР, ИЗРАЖАВАЊЕ И СТВАРАЊЕ

Редни број	Садржаји програма	Оквирни број сати
1.	Култура изражавања	20
2.	Ортоепија	10
3.	Граматика	4
4.	Правопис	6
5.	Књижевност	30
6.	Читање и писање	50
7.	Позориште и филм	10
8.	Цртање	20
9.	Сликање	10
10.	Вајање	10
11.	Примијењена умјетност	10
УКУПНО		180

Тема - КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА (20 сати)

Посебни циљ:

- оспособљавање за усмено и писмено изражавање краћим потпуним реченицама.

Исходи

Садржај

Ученик може да:

- разговара и говори у складу са језичким развојем изражавајући своје мисли, потребе и осјећаје;
- говори самоувјерено и сигурно уз правилно држање тијела;
- поставља питања и даје смислене одговоре на постављена питања;
- учтиво и рационално комуницира;
- препознаје говор у коме су исказане толеранција, пријатељски однос, љубав, поштовање и слично;
- обраћа се саговорнику пријатељски, толерантно, са поштовањем;
- активно слуша саговорника;
- препричава краће прозне текстове;

Вјежбе гестикулације и мимике:

- рецитатор, водитељ, глумац...

Разговорне игре:

- телефонски разговори;
- игре улога: у музеју, позоришту, пошти, возу, трговини, код љекара, у банци и слично;
- примјерена и непримјерена комуникација у различитим ситуацијама (посјете, дочек гостију, честитање рођендана);
- учтива комуникација (Хвала! Молим! Извини! Изволи!...).

Препричавање:

- препричавање краћих прозних књижевних текстова.

<ul style="list-style-type: none"> - осмишљава и прича причу на основу датог низа слика или слике са цјеловитим садржајем; - открива различита рјешења. 	<p>Причање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно причање и маштање; - причање различитих догађаја из непосредног дјечијег окружења; - причање о сличностима између предмета и бића (сто и столица, мачка и пас...); - игре асоцијација; - причање доживљаја; - причање по низу слика; - причање на основу једне слике са цјеловитим садржајем.
Тема - ОРТОЕПИЈА (10 сати)	
<p>Посебни циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - примјењивање основних норми из културе говорне комуникације, мирно и јасно разговарање, без мазног говора поштујући саговорника. 	
Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно дише при говору; - опонаша различите звукове из своје околине; - правилно изговара гласове у говору; - прилагођава интонацију и темпо свог говора у различитим ситуацијама. 	<p>Вјежбе дисања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дување балона; - дување папирића. <p>Опонашање звукова из околине:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пљуштање кише; - дување вјетра; - жубор ријеке/потока; - шуштање лишћа; - оглашавање животиња; - звук саобраћајних средстава. <p>Звуковно-језичке игре за увјежбавање правилног изговора (артикулације) и разликовање гласова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кратак и дуг изговор гласова (стакато-легато); - изговор гласова у различитим комбинацијама сугласника и самогласника (ача, оча, уча, уче, очо, ече, иче...); - изговор гласова у узлазној и силазној тонској линији до могуће висине/дубине; - брзалице, бројалице, разбрајалице; - стиховни текстови (Ц је цеп на цемперу; ц је беџ на реверу...); - дискриминација гласова (коСа-коЗа; Цеп-Чеп...);

	<ul style="list-style-type: none"> - вјежбе модулације: интонација и темпо у говору (имитирање ТВ репортера, спортских коментатора); - брз и гласан говор; - спор и тих говор - рецитовање успаванки, исказивање обавјештења, правдања, молби, одбијање, пријетња, наговарање...
Тема - ГРАМАТИКА (4 сата)	
Посебни циљ:	
<ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање да разликује глас, слово, ријеч и реченицу. 	
Исходи	Садржај
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - разликује глас, слово, ријеч, реченицу; - говори краћим реченицама; - издвоји ријечи у реченици. 	Глас, слово, ријеч, реченица
Тема - ПРАВОПИС (6 сати)	
Посебни циљ:	
<ul style="list-style-type: none"> - навикавање на правилно писање реченица, имена и презимена људи. 	
Исходи	Садржај
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - правилно пише: реченице, имена и презимена људи, мјесто гдје живи. 	<p>Употреба великог слова на почетку и тачке на крају реченице</p> <p>Писање великог почетног слова у писању имена и презимена људи и мјеста гдје живи</p>
Тема - КЊИЖЕВНОСТ (30 сати)	
Посебни циљеви:	
<ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање да доживљава и интерпретира књижевно дјело у складу са индивидуалним способностима; - развијање интересовања и позитивних емоционалних односа према језику и дјелима из књижевности; - развијање и његовање читалачких вјештина; - усвајање читалачких навика и љубави према писаним дјелима. 	
Исходи	Садржај
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> - препричава краћи текст који је слушао; 	Бајке и басне (сликовнице: „Црвенкапа“, „Пепељуга“, „Три прасета“, „Бамби“, „Снежана и седам

<ul style="list-style-type: none"> - развијање интересовања и позитивних емоционалних односа према језику и дјелима из књижевности. 	
Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно сједи, држи оловку и користи прибор за писање; - развија моторику руку; - правилно рукује различитим материјалима и прибором за рад; - користи свеску, уџбеник, бојанке на правилан начин; - илуструје, моделује и израђује штампана слова првог писма; - уочава и повезује реченице са адекватним илустрацијама и обрнуто; - саставља ријечи на основу датих слова; - изрезаним словима саставља име познатог писца (Вука Караџића, Ј. Ј. Змаја, Бранка Ћопића...); - саставља краће реченице на основу датих ријечи; - илуструје значење прочитаних ријечи и краћих реченица; - чита у складу са индивидуалним способностима; - именује творца азбуке; - пише елементе слова у одређеном простору и правцу; - користи штампана слова првог писма за читање и писање у складу са индивидуалним могућностима. 	<p>Моторичке вјежбе (за рамена, руке, шаке, прсте)</p> <p>Игре ситним предметима (житарице, бобице, пијесак, брашно...)</p> <p>Низање (макароне, перле, сламке...)</p> <p>Обликовање (тијесто, пластелин...)</p> <p>Рад маказама (исијецање и сјецање)</p> <p>Моделовање и израђивање слова</p> <p>Бојење различитих површина</p> <p>Илустровање слова, ријечи, реченица и текстова</p> <p>Састављање ријечи (словарица, преметалке, укрштенице...)</p> <p>Састављање реченица</p> <p>Писање елемената слова</p> <p>Читање ријечи, реченица и краћих текстова</p>
Тема - ПОЗОРИШТЕ И ФИЛМ (10 сати)	
<p>Посебни циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање да доживљава сценско дјело и примјењује основне норме понашања које се односе на мјесто извођења драмског дјела; 	
Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумије и препричава садржаје одгледаних сценских и филмских дјела; 	<p>Луткарске представе</p> <p>Представе игре сјенки</p>

<ul style="list-style-type: none"> - културно се понаша у позоришту, биоскопу, на школским свечаностима и другим пригодама; - разликује сценско и филмско дјело; - учествује у припреми и реализацији одабране представе. 	<p>Гледање позоришне представе</p> <p>Гледање анимираних, цртаних филмова и краћих играних филмова за дјецу</p> <p>Одјелењске и школске свечаности</p>
Тема - ЦРТАЊЕ (20 сати)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - примјењивање линије као једноставног облика; - његовање уредности, истрајности и рационалног коришћења материјала; - развијање сарадничких односа и тимског рада. 	
Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи и чува прибор и материјале за рад; - препознаје и разликује појмове прибор, материјал и поступак израде; - учествује у раду и развија моторику; - уредно боји мање површине; - прецизно попуњава површине линијама и тачкама; - цртежом приближно представља контуру сјенке; - допуњава цртеж; - црта различитим линијама; - тачкама приближно приказује контуре; - различитим линијама повезује тачке; - црта кредом; - слободно црта и боји фрактале; - истрајава у раду и примјењује научено; - учествује у прављењу изложбе. 	<p>Упознавање и експериментисање различитим ликовним материјалима (оловке, оловке у боји, фломастери, креда у боји, угљени штапићи...)</p> <p>Бојење мањих површина различитих облика</p> <p>Попуњавање површина различитим линијама и тачкама</p> <p>Цртање сјенке</p> <p>Допуни цртеж</p> <p>Цртање линијама (фризура, влати траве, житарице, трска, таласи, вјетар, киша, гране...)</p> <p>Цртање тачкицама</p> <p>Повезивање тачака линијама</p> <p>Цртање кредом на тамној подлози</p> <p>Фрактали</p>
Тема - СЛИКАЊЕ (10 сати)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање слободног и маштовитог односа према интензитету боје и овладавање техничким умијећима покривања површине; 	

<ul style="list-style-type: none"> - његовање уредности, истрајности и рационалног коришћења материјала; - развијање сарадничких односа и тимског рада. 	
Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи и чува прибор и материјале за рад; - препознаје и разликује појмове прибор, материјал и поступак израде; - именује основне боје; - самостално мијеша боје; - проналази и комбинује нове боје; - слободно се изражава бојом без асоцијација на стварност; - спонтано слика на разне начине; - исказује спретност у изради различитих колажа; - исказује ведро расположење у раду; - слаже и лијепи исте облике на различите начине; - слика на различитим површинама; - истрајава у раду и примјењује научено; - учествује у прављењу изложбе. 	<p>Упознавање и експериментисање различитим ликовним материјалима: (воштане боје, папир, сунђер, кликери, четкица, водене боје, кромпир, сламке, лишће...)</p> <p>Експериментисање мијешањем боја</p> <p>Бојење цртежа</p> <p>Сликање кликерима</p> <p>Прскање бојама</p> <p>Дување боја</p> <p>Сликање прстима</p> <p>Сликање затворених очију</p> <p>Колаж (риба, дрво, цвијеће, кућа, небодер, саобраћајно средство, школа, воће, лептир, пчела, гусјеница...)</p> <p>Танграм</p> <p>Осликавање лишћем, цвијећем и слично</p> <p>Осликавање различитих површина (камен, дрво, пластика, стакло...)</p>
Тема - ВАЈАЊЕ (26 сати)	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање основног осјећаја за облик у простору, омогућавање стицања техничких искустава и спретности прстију; - његовање уредности, истрајности и рационалног коришћења материјала; - развијање сарадничких односа и тимског рада. 	
Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи и чува прибор и материјале за рад; 	<p>Упознавање и експериментисање различитим ликовним материјалима (кинетички пијесак, тијесто, глина, глинамол, пластелин и други материјали)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - препознаје и разликује појмове прибор, материјал и поступак израде; - учествује у раду и развија моторику; - обликује различите материјале и ствара различите предмете, фигуре и композиције; - од различитих материјала обликује слова, бројеве, животиње, саобраћајна средства, воће, поврће, посуђе и друго; - истрајава у раду и примјењује научено; - учествује у прављењу изложбе. 	<p>за обликовање: кутије, вуница, вата, платно...)</p> <p>Обликовање различитих материјала (слова, бројеви, животиње, саобраћајна средства, воће, поврће, посуђе...)</p>
<p>Тема - ПРИМИЈЕЊЕНА УМЈЕТНОСТ (10 сати)</p>	
<p>Посебни циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање интересовања и вјештине обликовања употребних предмета једноставнијег карактера; - његовање уредности, истрајности и рационалног коришћења материјала; - развијање сарадничких односа и тимског рада. 	
<p>Исходи</p>	<p>Садржај</p>
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи и чува прибор и материјале за рад; - препознаје и разликује појмове прибор, материјал и поступак израде; - активно учествује у раду и развија моторику; - прави различите композиције отискивањем шаблона; - осмишљава и уредно израђује честитку; - преобликује предмете и даје им нову намјену; - истрајава у раду и примјењује научено; - учествује у прављењу изложбе. 	<p>Упознавање и експериментисање различитим ликовним материјалима (новине, картон, целофан, спужва, платно, пертле, разне хартије, зрневље, тјестенина, кутије, филц, салвете, плодови јесени, блазнице, чачкалице, стари предмети различите намјене...)</p> <p>Игре отискивања</p> <p>Израда различитих предмета и фигура (бројеви, слова, животиње, рамови за слике, украсне кутије, украси за јелку, сталак за оловке...)</p> <p>Осмишљавање и израда честитки</p> <p>Преобликовање флаша, кутија и других материјала за рециклажу (израда робота, намјештаја, различитих макета, уређаја, саобраћајни знакови, семафор, музички инструменти, накит, украсне кутије...)</p>